

Çek Kontrolü ile İlgili Düzenleme

17 OCAK 2013 tarihinde Elektronik çek istihbarat Raporu adı altında, Bankalar Birliği bünyesinde yer alan Kredi Kayıt Bürosu A.Ş tarafından çeklerin istihbaratının 7 gün 24 saat anlık istihbaratının yapılabilmesi projesi hayata geçmiştir.

2012 yılında emisyon hacmi olan piyasadaki kağıt para 67 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Sadece bankalar arası takas merkezi üzerinden gerçekleşen çek tahsilat tutarı, adetsel olarak yaklaşık 20 milyon adet ve tutar olarak 350 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Çeklerini takas yoluyla tahsil etmeyenler ve çeklerini aynı gün banka veznesinden alanlar ise bu tutara yakın bir orandadır. Bu sebeple, ülkemizde 2012 yılında, yaklaşık 2 milyon çek kullanıcısı firma üzerinden 70 milyon adet çek ve toplamda 700 milyar TL'lik bir çek hacmi gerçekleşmiştir.

Türkiye'de 2012 yılında kullanılan tüm krediler toplamı 800 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Çek, ülkemizde kullanılan tüm krediler kadar piyasayı fonlayan bir finansal enstrüman olmuştur. Bu sebeple çek, finansal piyasaların en önemli araçlarından biri haline gelmiştir.

Bu bilgiler dahilinde, nasıl ki kağıt para piyasada dolaşarak emisyon yaratıyorsa, bir adet çek yaprağı da ortalama emisyon hacminin 10 katı oranında el değiştirerek finansal piyasalara derinlik katmaktadır. Bu durum, aslında bir adet çek yaprağının fiziksel olarak, ayrı ayrı 10 kişinin eline ulaşarak son noktada tahsil edildiğinin de bir göstergesidir. Bu sebeple sorunlu bir çek, ayrı ayrı 10 firma üzerinden dolaşmak suretiyle, firmaları zor duruma düşürmekte, hatta iflaslara neden olabilmektedir.

Özellikle çekte hapis cezasının kalkmasından sonra, karşılıksız çek sayısı bir önceki yıla göre %55 artış göstermiştir. Bu sebeple işadamlarımızın mağdur olmasını önlemek amacıyla Bankalar Birliği'ne bağlı Kredi Kayıt Bürosu tarafından çeklerin istihbaratının 7 gün 24 saat istihbaratının yapılabilmesi projesi başlatılmıştır.

Bu Sistemden faydalanmak isteyen işadamlarımız aşağıdaki bilgilere göre Kredi Kayıt Bürosuna giriş yaparak sistemi etkin bir şekilde kullanabilirler.

Kredi kayıt Bürosu A.Ş. (KKB) üzerinden Çeklerin istihbaratının yapılabilmesi iki farklı şekilde gerçekleşmektedir.

1-İnternet üzerinden

2-SMS ile cep telefonu üzerinden.

1.İNTERNET ÜZERİNDEN RAPOR TALEBİ:

a) Üyenin kendisine ait Çek Raporu talebi için;

- Rapor talep eden kişi, www.kkb.com.tr üzerinde bulunan internet şubesi linkini kullanarak güvenli bir şekilde sisteme giriş yapar.
- İnternet Şubesi içinden Rapor işlemleri menüsüne erişir ve almak istediği raporu seçerek ödemesini gerçekleştirir ve rapor üretilir.

b) 3.Kişi ve kurumlara ait Çek Raporu talebi için;

- Rapor talep eden kişi, www.kkb.com.tr üzerinden sisteme giriş yapar.
- İnternet Şubesi içinden raporunu talep ettiği kişiye ilişkin bilgileri sisteme girer.
- KKB, rapor sahibi 3. kişiye SMS atarak, raporunu talep eden kişi hakkında bilgi vererek rapor teslimi için onay ister. Rapor sahibi 3. kişinin onay vermesi halinde hem rapor talep edene, hem de rapor sahibi 3. kişiye rapor ulaştırılır.

2.SMS KANALI İLE CEP TELEFONU ÜZERİNDEN RAPOR TALEBİ:

İnternet Şubesine bir defa üyelik işlemi tamamlamış olan kullanıcılar, diledikleri takdirde SMS kanalı ile de rapor talebinde bulunabilirler. Bu işlem üyelik sırasında tanımlanmış olan cep telefonu numarası üzerinden gerçekleştirilmelidir. Rapor talebi yapıp, başvuru onaylandıktan sonra talep eden kişiye 2 kısa mesaj iletilmektedir. Birinci mesajda detay rapora erişim için referans numarası, 2. mesajda özet rapor yer almaktadır.

Not: Referans no ile erişilen 3. kişi detay raporuna erişim sadece bir seferliktir.

a)Üyenin kendisine ait Çek Raporu talebi için;

1-Cekim yazıp, aralarında boşluk bırakarak,

2-TC Kimlik no veya Vergi kimlik numarasının son 4 hanesini girerek

3-4552'ye SMS göndererek

ÖRNEK: Cekim 1234

b)3.Kişi ve Kurumlara ait Çek Raporu talebi için;

1- Çek yazıp, aralarında boşluk bırakarak,

2-3.kişiye ait çek numaraları girilir.(Çek seri no, Banka no, şube no, Hesap no)

3-TC no veya Vergi kimlik numarasının son 4 hanesini girilerek4552'ye SMS gönderin.

ÖRNEK: CEK 2930555 208 0155 000185438404 1234

HEM İNTERNET HEMDE CEP TELEFONU ÜZERİNDEN GELEN RAPORLARIN DETAYINDA

- Müşterinin çek hesabının bulunduğu bankalar,
- 2007'den itibaren ibraz edilen çeklerin adedi,
- İbrahimde ödenen çeklerin adedi ve tutarı,
- 2009 yılı ve sonrası karşılıksız çıkan ve halen ödenmemiş çeklerin adedi ve tutarı,
- 2009 yılı ve sonrası karşılıksız çıkan ve sonradan ödenen çeklerin adedi ve tutarı,
- İbrahim edilen ilk çekin tarihi,
- İbrahim edilen ve arkası yazılan ilk çekin tarihi,
- İbrahim edilen ve arkası yazılan son çekin tarihi
- İbrahimde ödenen son çekin tarihi,
- Son 1 ay, 3 ay ve 12 ay içinde ödenmiş çeklerin adedi ve tutarı,
- Son 1 ay, 3 ay ve 12 ay içinde arkası yazılmış çeklerin adedi ve tutarı,
- 50 adetle sınırlı olmak üzere arkası yazılan çeklerin listesi alınabilecektir.

Bu işlemler için sadece 1 TL her sorguda ücret alınmaktadır